

- забезпечення прогресивності технології і налагодженості бізнес-процесів;
- придбання випереджаючих конкурентних переваг;
- створення могутнього і висококваліфікованого кадрового складу;
- зростання вартості підприємства;
- гнучкого реагування на зовнішні і внутрішні зміни;
- органічного поєднання інтересів акціонерів, споживачів, партнерів і кредиторів;
- максимальне забезпечення інтересів власників і споживачів;

По суті СЗП – система, що може стати для вугільного підприємства єдиним стрижнем, об'єднуючим життєво важливі операції. Така інтеграція дозволяє застосовувати збалансовані системи показників для управління виробничими циклами, і зберігати конкурентоспроможність підприємства на високому рівні. Трансформація стратегічних цілей через проміжні параметри дозволяє вирішити основну проблему організації ефективного управління – інтеграцію стратегічного і оперативного рівнів.

Зважаючи на вищевикладене, доцільно визнати використання системи збалансованих показників як ефективного підходу при стратегічному плануванні розвитку вугільного підприємства. В подальших дослідженнях увагу потрібно зосередити на процесі структурної розробки системи збалансованих показників та її ефективному впровадженні.

Література:

1. Каплан Р., Нортон Д. Збалансована система показників. – М.: Олімп Бізнес, 2003. – 446 с.
2. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Организация, ориентированная на стратегию. Как в новой бизнес-среде преуспевают организации, применяющие сбалансированную систему показателей / С. Роберт Каплан, П. Дейвид Нортон; пер. с англ. – М.: Олимп-Бизнес, 2004. – 416 с.
3. Репин В.В., Елиферов В.Г. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов. – М.: РИА «Стандарты и качество», 2004. – 343 с.
4. Гершун А. Технологии сбалансированного управления / А. Гершун, М. Горский. – М.: Олимп-Бизнес, 2005. – 415 с.
5. Дмитрієва О. Збалансована система показників у стратегічному управлінні підприємствами в Україні та Угорщині / О. Дмитрієва // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2007. – №2. – С.21–28.

ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Підберезна Ю.В.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Як показують розрахунки за тривалий період часу, у середньому приблизно одну третину обсягу фінансових коштів підприємств різних галузей економіки України становлять інвестиції (одноразові капітальні витрати).

З точки зору економіки підприємства, інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу (грошей) у підприємницьку діяльність (для одержання

прибутку) [1]. Поточний стан економіки визначається діяльністю господарюючих суб'єктів, майбутній – обсягами інвестицій у виробництво.

У процесі виготовлення продукції та надання послуг зношуються основні фонди підприємств: будівлі, споруди, машини, обладнання. Для їх відновлення нагромаджується амортизаційний фонд. Обсяг амортизаційних фондів підприємств, нарахований за певний період часу, визначає обсяг коштів, необхідних для простого відновлення зношених основних фондів. Основні фонди підприємств відновлюються у процесі інвестиційної діяльності. Якщо обсяг інвестицій дорівнює обсягу амортизаційного фонду, відбувається просте відновлення.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» визначає інвестиції, як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та іншої діяльності, внаслідок чого створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути:

- кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери;
- рухоме та нерухоме майно (будівлі, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності);
- майнові права, що впливають з авторських прав, досвіду та інтелектуальних цінностей;
- права користування землею, водою, природними ресурсами;
- сукупність технічних та економічних знань у формі документації, навичок, виробничого досвіду, необхідних для організації виробництва товарів та послуг, але не запатентованих (ноу-хау).

Суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути державні органи влади, фізичні та юридичні особи України та інших держав.

Об'єктом інвестиційної діяльності є майно в різних формах, на яке витрачено інвестиції та яке використовується для отримання прибутку: основні та оборотні кошти, цінні папери, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, майнові права.

За формами відтворення прямі інвестиції (капітальні вкладення) поділяють на такі види:

- у нове будівництво – створення нових підприємств (виробництв) на нових місцях та за новими проектами;
- на розширення виробництва – уведення в дію нових основних фондів, подібних до діючих, для екстенсивного збільшення обсягів виробництва на діючих об'єктах;
- на реконструкцію – обладнання діючих виробництв новою технологією та технікою за новими комплексними проектами;
- на технічне переоснащення – підвищення технічного рівня виробництва за рахунок заміни старого обладнання на нове, продуктивніше.

Для вирішення основних проблем залучення інвестицій в підприємства, необхідно розв'язати наступні завдання: покращання інвестиційного клімату; створення умов для переходу до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки через удосконалення законодавства, спрямованого на активізацію інвестиційної діяльності; зняття перешкод і стимулювання залучення

інвестицій; удосконалення методології розробки та оцінювання інвестиційних проектів, розбудова системи державного інвестування; розвиток інвестиційного ринку та інвестиційної інфраструктури; забезпечення ефективності та прозорості функціонування механізмів державно-приватного партнерства (концесії, спільна діяльність, угоди про розподіл продукції тощо) [2].

В Україні, проводяться заходи щодо залучення іноземного капіталу на підприємства, але економічна криза 2008–2009 років, значно уповільнила даний процес. Таким чином, обсяг прямих інвестицій іноземними інвесторами (рис. 1), за даними Державного комітету статистики України, у 2009 р. склав 5,6436 млн дол. США; у 2010 р. цей показник залишився майже на тому ж рівні – 5,986, що всього на 6,0% більше порівняно з 2009 р.; у 2011 р. – 6,4731 млн (8,13% приросту порівняно з 2010 р.). Загальний обсяг внесених з початку інвестування в економіку України прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал) на 31 грудня 2011 р. становив 49,3623 млн дол., що на 10,2% більше порівняно з обсягами інвестицій на початок 2011 р.

Рис. 1. Обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну

Рис. 2. Розподіл прямих іноземних інвестицій в Україні за основними видами економічної діяльності

Таким чином, темп росту акціонерного капіталу та реінвестованих доходів за 2009-2011 рр. склав 114%. Детальніше статистику прямих інвестицій за основними видами економічної діяльності наведено на рис. 2. Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності.

На підприємствах промисловості зосереджено 30,9% загального обсягу прямих інвестицій в Україну, у фінансових установах – 33,1%.

Станом на 01.01.2012 р. на підприємствах промисловості зосереджено 15238,6 млн дол. США, у т.ч. переробної – 13056,8 млн та добувної – 1492,4 млн. Серед галузей переробної промисловості у металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів унесено 6084,2 млн прямих інвестицій, у виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 2065,7 млн, хімічну та нафтохімічну промисловість – 1375,8 млн, машинобудування – 1226,0 млн, виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції – 893,0 млн. В організації, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям, унесено 5721,5 млн (11,6%), у підприємства торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 5193,5 млн дол. США (10,5%).

Отже, у цілому статистичні дані та міжнародна інвестиційна позиція України свідчать, що країна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні. Для суттєвого покращення місця України у зазначеному рейтингу актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Література:

1. Економіка підприємства: Підручник / За заг.ред. С.Ф. Покропивного. – вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНТЕУ, 2001. – 528 с., іл.
2. Концепція державної цільової програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://in.ukrproject.gov.ua/index.php?get=564&id=2548>.

Науковий керівник: к.е.н. доцент, *Грідін О.П.*, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет».

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Позднякова А.А.

Дніпропетровська державна фінансова академія

Вирішення проблем, пов'язаних із забезпеченням здорових і безпечних умов, у яких відбувається праця людини – одне з найбільш важливих завдань у розробці нових технологій і систем виробництва. Дослідження й виявлення можливих причин виробничих нещасних випадків, професійних захворювань, аварій, вибухів, пожеж, і розробка заходів і вимог, спрямованих на усунення цих причин дозволяють створити безпечні й сприятливі умови для праці людини. Комфортні й безпечні умови праці – один з основних факторів, який впливає на продуктивність і безпеку праці, здоров'я працівників.